

Kitekint? - A globalizáció után

2011 február 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

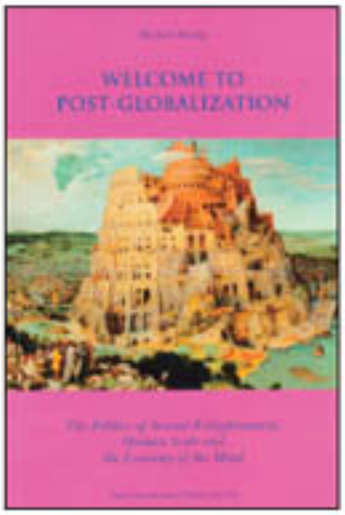
Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Mi jön a globalizáció után? Jön-e egy második felvilágosodás? Mi az élet értelme? Miért van szükség emberi mértékre? Gy?z-e a helyi és a regionális a globális felett?

A régiók színessége Európa nyer? kártyája

Michael Breisky kivételes jelenség: osztrák karrierdiplomata, a dél-tiroli megegyezés egyik kidolgozója, hosszú éveken át hazájának írországi nagykövete, kés?bb New York-i konzulja. A legjobb kínai egyetemeken ad el?, közben egy száz éve született, de méltatlanul elfeledett, valóban zseniális osztrák-amerikai filozófus - Leopold Kohr - életm?vének egyik felelevenít?je. Könyve izgalmas válasz korunk alapvet? kérdéseire: érdemes a figyelmünkre.

Michael Breisky: Welcome To Post-Globalization, The Politics of Second Enlightenment, Human Scale and the Economy of the Mind, New European Publications, London, 2009

Szerz?nk szerint szükség van a felvilágosodás befejezésére, egy második szakaszra, mert a XVII-XVIII. században hódító útjára indult racionális eszméket túlhajtották, ezért visszaütöttek. Az értelemre épít? els? felvilágosodás végül mindent a tudományra vezet vissza, ami ellen már a XIX. századi romantika, majd az ebb?l kisarjadó nacionalizmus is fellázadt. De a lázadás tovább tart: a mai vallási fundamentalizmusok, az ezoterikus tanok, a populista politikák és az elmúlt század összes izmusa valójában irracionális válasz a túlhajtott értelemre. Breisky szerint még mindig a hagyományos vallások adják a legjobb választ az emberi lét alapkérdéseire, nem a racionalizmus, és ez a végs? oka a ma is er?söd? irracionális eszméknek. A felvilágosodás a szabadság kiterjesztésével válaszol az emberi lét alapkérdésére - mi végett is vagyunk a világon? -, szemben a nagy világvallások egybecseng? válaszával, amely szerint egymás segítése, az elesettek támogatása, a szeretet és a teremtett rend meg?rzése az emberi élet feladata.

A tudomány és ráció mindenhatóságába vetett hit vezet el az egyre nagyobb szervezetekig, a nagyvállalati uralomig, a nemzetállamokhoz, majd a nemzetek feletti szervezetekhez és a globalizációhoz. Mesterével együtt Breisky azt vallja, hogy vissza kell térni az emberi léptékhez és mértékhez. A nemzetállamok kisebb egységekre bontása ma is lehetséges lenne, bár valószín?bb, hogy a nemzetállamok gyengülnek, de nem sz?nnek meg, és a civil társadalom veszi át a korábbi állami funkciók egy részét. A globalizáción túl kell lépni a helyi és regionális gazdaságok meger?sítésével, mert ezek emberi lépték?ek, rugalmasak, felel?sen gazdálkodnak, és a helyi közösségek ellen?rzése alatt állnak. Ezzel szemben a globalizáció óriási multinacionális vállalatokat használ, amelyek rugalmatlanok, felel?tlenek, és még a leger?sebb nemzetállam sem képes ellen?rizni a globális piacokat, ahogy a válság is bizonyította: a krízis éppenséggel Amerikából indult.

A mai világ három legnagyobb problémája - a globalizáció, a nagy méretek és az, hogy muzulmánok milliói gy?lölik a nyugatiakat - egy t?r?l fakad: a tudományba és technikába vetett végtelen hiten, az emberi mérték elvetésén, tehát a túlzásba vitt ráción alapul. Ha a globalizáció után politikában és üzletben egyaránt visszatérünk a kisebb egységekhez, akkor az emberi lépték megnyitja a második felvilágosodást, ami az ész mellett a szív, közösség,

lélek meger?södését hozza, és ezzel véget vet az irracionális eszmék lázadásának, mert már nincs szükség a - nyugati - ráció elleni küzdelemre.

A szerz? *Edmund Stoiber* volt bajor miniszterelnököt idézi, aki szerint az emberek csak akkor fogadják el az európai és globális integrációt, ha érzik, hogy saját térségükhöz tartoznak, mert részt vehetnek a helyi döntésekben, és felel?sek a helyi ügyekért. Ez a helyi tudat, a térséghez, vidékhez, szül?földhöz, lakóhelyhez f?z?d? bens?séges kapcsolat az európai kreativitás és sokszín?ség valódi forrása, és a civilizációk küzdelmében az európai régiók színessége Európa igazi nyer? kártyája.

A globalizáció után az érett civil társadalom lesz a meghatározó, emberi mértéket adó er?. Ezért van szükség egy civil, tehát polgári Magyarországra.

Matolcsy György, hetivalasz.hu

Ajánló